

Sprenevedanje v slovenski Cerkvi

KANAL A, 01.08.2013, SVET NA KANALU A, 18.00

NUŠA LESAR: Potem, ko imamo v Sloveniji vlado na dopustu, prav tako bo mesec dni počivalo 980 izvoljencev ljudstva in ko kolektivno počitnikujejo tudi sodniki in tožilci, s ta v deželi pod Alpami dve temi, o katerih se pogovarjamo ob kavi ali pa ob limonadi v kakšni senci. O vročini, ki že uničuje letošnje pridelke in zelenjavo na vrtovih in o šoku v slovenski Cerkvi, za katerega je poskrbel papež Frančišek. No potem, ko sta včeraj točno ob 12h, pod sliko reformatorskega papeža zagotovo zadnjič skupaj pred kamere sedla, zdaj že prisilno upokojena nadškofa Stres in Turnšek, smo bili danes deležni podobne slike, le da se je javnosti predstavil začasni upravitelj ljubljanske nadškofije, drugače pa novomeški škof Andrej Glavan.

ANDREJ GLAVAN (začasni vodja ljubljanske nadškofije): Upam, da bo Nadškofija v najkrajšem možnem času dobila nadškofa, ki bo pri polnih močeh in sposoben nositi breme nadškofovstva.

LESAR: No kljub nasmehu na ustih danes 70-letnega Glavana, ki pa je že povedal, da zagotovo ne bo ljubljanski nadškof, ker je prestar in mu tudi zdravje ne dopušča tega, manj kot 48 ur po izpolnjenem ukazu papeža Frančiška izgleda, da se nekateri najbolj konzervativno predstavniki Cerkve pri nas težko sprijaznijo z dejstvom, da je z novim papežem prišel tudi drugačen čas, ki ga je Frančišek, kar spomnimo se napovedal takoj po izvolitvi:

PAPEŽ FRANČIŠEK: Začnimo zdaj to pot, škofje in ljudje skupaj, to pot rimske cerkve, ki predseduje v ljubezni vsem cerkvam. Potovanje bratstva, ljubezni in zaupanja med nami.

LESAR: Zakaj je torej dogajanje v naši Cerkvi za nas tako pomembno? Poglejmo tri dejstva: prvič, po zadnjem popisu prebivalstva, ki je bil opravljen davnega leta 2002, se je več kot polovica državljanov in državljanov opredelila za kristjane. Drugič: zloma Mariborske nadškofije je za seboj pustil opustošenje, dolg Zvona Ena in Dve je kar 1,1 milijarde evrov, samo do državnih bank 100 milijonov evrov. In tretjič: Slovenska Karitas pod okriljem Cerkve je lani odigrala res pomembno vlogo v pomoči ljudem. Opravili so skoraj pol milijona prostovoljnih ur pomoči, pomagali so več kot 130.000 ljudem in razdelili tudi več kot 3300 ton hrane. In prav ta, zadnji primer Karitasa kaže, da prostovoljci in da večina duhovnikov po državi, nimajo popolnoma nič z uradnim vrhom slovenske Cerkve. Kako v svojem svetu živijo ti ljudje, kaže tudi oster odziv enega najvišjih predstavnikov slovenske Škofovske konference, Ivana Štuheca. Pravi, da je skrajni čas, da se zavzamemo tudi za svojo Cerkev in za to, da se z nami ne more tako delati kakor svinja z milnatim žakljem. « In gre celo dlje v očitkih papežu Frančišku: »Sedanji papež je prekratek čas papež, da bi bil seznanjen z nekim lokalnim problemom neke majhne cerkve, kot je cerkev na slovenskem«. Karmen Lugarič spremlja te zadnje vzdihljaje konservativne visoke duhovščine pri nas. Karmen očitno naši škofje in ti cerkveni uradniki, našo cerkev vidijo kot majhno in očitno se jim tudi polom, vreden več kot milijardo evrov, ne zdi prav velik?

KARMEN LUGARIČ: Ja Nuša, v vseh izjavah, ki so bile sicer skrbno privaljene in v naprej napisane, odgovarjajo zelo diplomatsko, a ko spregovorijo tako, kot mislijo in tako je včeraj spregovoril tudi gospod Štuhec, vidimo, da so jezni, ogorčeni in celo presenečeni nad tem, kar se jim je zgodilo. A da ne gre za neko lokalno cerkev in nek majhen finančni škandal, pričajo današnji, današnje naslovnice svetovnih časopisov. Zdaj vidite nekaj naslovnice samo s Hrvaške, Švice in Vatikana, kjer so vsi jasni: 1,1 milijarde evrov je škandal in razumljivo je, da mora nekdo za to odgovarjati. Pri nas pa stara konzervativno struja, očitno to vidi drugače:

GLAVAN: To dogajanje je sad , tako jaz razmišljam o tem, sad nerazumljivega delovanja, tudi nekih skrivnostnih zlih sil.

HACIN: Tako novi predsednik Slovenske škofovske konference vidi dogajanje v Mariborski nadškofiji in delovanje visokih cerkvenih uradnikov. O dveh nadškofih, danes z lepimi besedami tudi drugi uradni glas Cerkve za mizo Tadej Strehovec.

TADEJ STREHOVEC (Generalni tajnik SŠK): Člani Slovenske škofovske konference se želijo zahvaliti nadškofu Stresu in nadškofu Turnšku za opravljeno delo, ki sta ga opravljala predano in odgovorno.

HACIN: A nekateri težko razumejo te besede danes, kot da bi vsi pozabili na 30 strani dolgo pismo ekonomista Mariborske nadškofije Mirka Kraševca z oktobra lani, kjer opisuje dogajanje in sicer, da je bil Stres s pomočjo Turnška, pisec strategije, ki je omogočila bohotenje Zvonov brez nadzora. Kljub temu ju slovenski cerkveni visoki dostojanstveniki vidijo kot mučenika.

GLAVAN: Moram reči, da občudujem oba nadškofa, da sta pokazala tako velik in res pravi čut do Cerkve in ponižno sprejela sklep iz Rima, čeprav ga težko razumemo.

VOD. In še dlje gredo danes najvišji krogi in najvišji med Slovenci je kardinal Franc Rode, ki pisno iz Vatikana sporoči tole:

STREHOVEC: »Hkrati pa izražam svojo bratsko bližino in podporo v molitvi gospodoma nadškofoma, Stresu in Turnšku. V tej zadevi sem storil vse, kar je bilo v moji moči, da bi se našla najbolj primerna rešitev, vendar v zavesti, da je končna odločitev v rokah svetega očeta.«

HACIN: A očitno je prav papež edini videl oškodovanje Slovenskih malih delničarjev, ki so v Zvonovih izgubili med 100 in 200 milijonov evrov. Upokojeni nadškof je sicer to izgubo videl kot izgubo certifikatov in ne prihrankov.

RAJKO STANKOVIČ (Društvo Malih delničarjev Slovenije): Izgovarjati se na to, da je nekdo dobil nekaj podarjeno, res je dobil podarjeno v obliki certifikata, vendar je prej ustvarjal to v svojem življenju, bodisi njegov oče, bodisi njegova mama.

HACIN: Glavan pa izjavo patra Bogdana Knavsca včeraj v našem studiu, da bi Cerkev morala vsaj del vrniti, opiše kot nepremišljeno.

GLAVAN: Tako se postavi vprašanje kako na škofija, ki je na beraški palici, kot še nikdar v zgodovini, karkoli povrne, saj bo ostala celo brez nepremičninskega premoženja, finančnih sredstev pa itak nima kje vzeti.

HACIN: Pa kljub temu, da so škofijo škofi pripeljali na to beraško palico, vrha slovenske Cerkve očitno še kar noče obsijati luč resnice.

LESAR: Verjetno so vsi ti škofje male pozabili na apostolska dela po Timoteju, ki je bil, ironično, prav škof v Mali Aziji. In v teh pismih piše: »Tisti pa, ki hoče obogateti, padajo v skušnjavo in zanko. To je v mnoge nespametne in škodljive želje, ki ljudi pogrezajo v pogubo in uničenje. Korenina vsega zla je namreč pohlep po denarju.« To so zapisali daljnega leta 50.